No. 1987 Zaterdag 11 Februari 1922. 39ste Jaargang

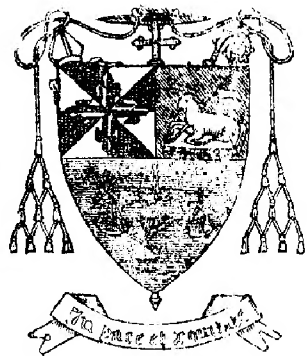
AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSHCE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Overzijde.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Fr. Michael Gregorius Vuylsteke

van de Orde der Predikheeren

door de gratie Gods en de gunst van den H. Stoel

titulair Bisschop van Charadrus en Apostolisch Vicaris van Curaçao

aan de Priesters en Geloovigen van zijn Vicariaat

Zaligheid in den Heer.

Beminde Geloovigen. Zie! ik verkondig u een blijde boodschap, welke voor het geheele volk zijn zal. 1) Heden begroeten wij weder een oppersten Herder en Bewaker onzer zielen 2) in den persoon van Paus Pius XI den vroegeren Kardinaal der H. Roomsche Kerk, Zijne Eminentie ACHILLES RATTI.

Looft den Heer, want Hij is goed, want eeuwig duurt Zijne barmhartigheid. 3) Niet lang liet God Zijne Kerk verweesd, maar schonk haar spoedig een nieuwen Leider en Leeraar der Volken 4) een licht tot openbaring aan de heidenen, en tot luister van Gods volk. 5)

De Heer beware Hem, schenke Hem een lang leven, make Hem gelukkig op aarde en levere Hem niet over aan de handen zijner vijanden. 6)

Petrus herleeft weder in Pius.

Van nu af aan beloven wij Hem gehoorzame onderwerping en trouw, omdat de H. Geest zelf hem gesteld heeft als oppersten Bisschop om de Kerk Gods te besturen. 7)

B. G. laat ons veel bidden voor Zijne Heiligheid, evenals weleer geheel de gemeente bad voor St. Petrus. 8)

Daarom bevelen Wij, dat op den eersten Zondag na ontvangst van dit Herderlijk Schrijven in alle kerken van Ons Vicariaat een plechtige *Te Deum* zal gezongen worden. Ook zullen de Priesters in de H. Mis de Oratio pro Papa bidden vanaf de ontvangst van dit Schrijven tot en met het feest van St. Petrus Stoel te Antiochië.

En zal dit Ons Schrijven publiek worden voorgelezen in alle Kerken en Kapellen van Ons Vicariaat op den Zondag na ontvangst.

Gegeven op Curaçao 6 Februari 1922

† fr. MICHAEL GREGORIUS

1) Luc. 2,11. 2) Petr. I, 2,25. 3) Ps. 105.1. 4) Luc. 2.32. 6) Oratio pro Papa. 7) Act. 20.28. 8) Act. 12.5.

Paus Pius XI.

Met eerbied en vreugde begroet de Katholieke Kerk haar nieuw Opperhoofd, met het volste vertrouwen zich overgevend aan zijne leiding.

De Katholieken weten immers, dat hetzij Leo, Benedictus of Pius Paus is, de Kerk steeds bestuurd zal worden in één en dezelfde richting, den veiligen weg der door God geopenbaarde waarheid.

In geloof en zeden is de Kerk onverandelijk, evenals God zelf. In bijkomstigheden kan er wijziging komen in de algemeene richting der Kerk, overeenkomstig de veranderlijke omstandigheden der tijden waarin de Leden der Kerk leven.

Wat zal op dit punt, het bijkomstige, de nieuwe Paus ons brengen?

De beantwoording dier vraag ligt nog in de toekomst.

Zonder ons te wagen aan voorzeggingen meenen we toch wel te mogen verwachten, dat PIUS XI het vredeswerk van zijn Voorgang zal voortzetten.

De bewerker te zijn des Vredes is roeping van iederen Paus als Vader van alle Christenen, drager der Christelijke beginselen, bevorderaar der Christelijke beschaving.

Nu zien wij in de verkiezing van Cardinaal ACHILLES RATTI tot Paus PIUS XI, gelijk in iedere pauskeuze, het bizondere werk der Goddelijke Voorzienigheid.

Cardinaal RATTI is in Polen en Rusland geweest, hij kent de Bolshewiki en hun werk uit persoonlijke aanschouwing.

Zal de Paus van Rome opnieuw den inval van de Tartaren, van woeste, alles vernielende horden, in Europa moeten tegenhouden?

Zal ook op dit punt de geschiedenis zich herhalen en de Roomsche Opperpriester weer de Redder worden der Westersche beschaving!

Dringen daarom de oudere Naties en Volken van Europa rond Petrus' Stoel om bescherming te zoeken tegen het dreigend onheil?

Ook de niet-Katholieke wereld toonde de grootste belangstelling bij deze Pauskeuze. Italië hoopt onder dezen nieuwen Paus zijn breuk met de Kerk te herstellen; geheel de wereld weet uit eeuwenlange ondervinding, dat er van Rome een machtige invloed ten goede uit kan gaan; het was haar daarom geenszins onverschillig, wie er Paus zou worden.

Of de Aartsbisschop van Milaan, Mgr. RATTI, goed stond aangeschreven bij het Italiaansche Gouvernement, weten we niet. De kiezende Cardinalen zullen zich er weinig om bekommerd hebben. Politieke berekeningen maakt men buiten het Conclaaf, niet erin.

Algemeen stond Mgr. RATTI bekend als een groot geleerde en heilig Priester.

De keuze des Pausen heeft lang geduurd dit maal.

De meest waarschijnlijke lezing der verschillende telegrammen over het Conclaaf is wel deze: Woensdagavond 1 Febr. opening, Donderdag morgen de eerste keuze en 's avonds de tweede, en zoo iederen dag twee keuzen.

Eerst Maandagmorgen elf uur had den 38 van de 51 Cardinalen hun stem op Cardinaal RATTI vereenigd, die daardoor 4 meer dan het vereischte twee derde der uitgebrachte stemmen verwierf en dus gekozen was.

Door het verschil van tijd ontvingen we hier het telegrafisch bericht juist ook om elf uur. Om één uur werd ons VLIEGEND BLAD verspreid.

Daar menig trouwe lezer der *Amigoe* dat vliegend blaadje niet heeft op gevangen, drukken we het hier nogmaals af.

„Heden morgen werd het telegram ontvangen: Kardinaal Ratti is tot Paus gekozen. De gekozene is 65 jaar oud, Italiaan, te Milaan geboren en is sinds 5 Maart 1907 in de Prelatuur. Hij bekleedde verschillende hooge functies te Rome aan de Vaticaansche Bibliotheek. Laatstelijk, in April 1918, benoemd tot Visitator Apostolicus, werd Hij naar Polen en Rusland gezonden en residdeerde te Warschauw.

Wegens gerezen moeilijkheden, ook met de Bolshiwiki, werd Z. Exc. terug geroepen naar Rome. Zijn benoeming tot Cardinaal volgde daarop en dateert van verleden of voorverleden jaar."

We kunnen hier nog aan toevoegen, dat Mgr. ACHILLES RATTI tot Cardinaal werd gecreëerd in het consistorie van 13 Juni 1921.

Kerstrede van Dr. F. van Eeden

Voor een uitverkocht huis heeft dr. F. van Eeden in den schouwburg te Maastricht zijn aangekondigde Kerstrede gehouden. Vooral uit intellectueele kringen was de belanstelling groot. Onder de vele geestelijke en wereldrijke autorieteiten waren tegenwoordig de HoogEerw. Deken Wouters, de Commissaris der Koningin in Limburg, baron v. Hövell tot Westerflier en de burgemeester mr. v. Oppen.

De vergadering ging uit van de wakkere afdeeling Maastricht van Jong Limburg, wier voorzitter de heer J. Maassen in een enthousiast woord doel en beteekenis van Jong Limburg uiteenzette, den moreelen en financieelen steun vroeg van jongeren en ouderen en dr. v. Eeden aan de vergadering voorstelde.

Dr. v. Eeden, met applaus begroet, vraagt de clementie van de vergadering, omdat het hier geldt een ernstige zaak. Ik heb, zegt spreker, me zelf afgevraagd, heb ik recht van spreken, ik, die nauwelijks ben aangenomen in de Katholieke Kerk. Ik ahb liever deze eerste dagen in stilte in de familiekring doorgebracht. Ik deelde mijn bezwaren mede aan mijn vriend, pater dr. v. Ginneken, maar deze deelde ze niet.

Ik kan dan ook geen mooie, schitterende Kerstrede houden, slechts iets mededeelen van eigen gemoedstand. Wat Christus is, weet ik reeds lang. Zijn woorden hebben me vervuld, maar ik moest 50 jaar worden, om Hem te begrijpen. Ik voelde, dat er iets van me werd verlangd. Dit slot van mijn leven is goed, niemand zal me dat kunnen ontnemen.

Mijn weg is schijnbaar kronkelend geweest en mij werd verweten, dat dit draaide, maar wie me innerlijk kende, weet, dat ik naar één doel heb gestreefd. Van mijn schooltijd af heeft alles samengewerkt, om me te brengen, waar ik nu bén, waar ik me veilig en geborgen voel. Het is alles gebeurd zonder weifelen.

Helaas, ik voel me verplicht van me zelf te spreken. Er is dan ook enkel reden tot dank. Deze tijd, dit jaar is voor mij de beslissing geweest, het gaf het slotaccoord van de symphonie, er moest een slot komen, dat waarheid is.

Wat ik heb ondervonden, kan voor een ieder van belang zijn, daarom moet ik spreken, alsof ik tegenover intiemen sta.

Mijn leven is zeer droef en moeilijk geweest, al ben ik gezegend, dat ik mocht leven tot dit tijdstip. Mijn zorgen waren niet veel grooter dan die van anderen, maar in het overgevoelige voor schoon en goed en leelijk en ellendig, ben ik grievend gekrenkt en gehoond, nu eerst begrijp ik, dat alles niets is geweest bij het lijden van Jesus. Ik heb geleerd geduldig te zijn. Mr. Eckhard zegt, eerst moet de mensch leeren zijn medemensch, dan zich zelf, dan God te verdragen. Maar ik kon me zelf nog niet verdragen, dat is gekomen bij de verheldering, waarbij komt het ontzaggelijk gevoel van eigen onwaarde. Die niet weet wat dat is, kent het Katholicisme niet. Ik wilde maar door een poort, maar ik droeg iets, hoogmoed, trots, ik wilde rechtop, maar het leed leerde me te buigen en ik heb het hoofd gebogen.

Ik heb geleefd in zekere trots en onverschilligheid. Ik dacht, ik ben mijn eigen priester en mijn kerk is mijn huis, nu voel ik fout, ik had nog geen onzekerheid. Men zal u zeggen, dat ik te leur ben gesteld om de maatschappij te hervormen, dat mislukte proefnemingen mij gedreven hebben in de armen der Katholieke Kerk. Dat is leugen. Ik ben niet teleurgesteld, die teleurstelling op financieel gebied zou me niet in de Kerk gebracht hebben. Ik heb een experiment genomen om wijzer te worden, heb geen slapelooze nachten gehad bij de mislukking. Ik heb niets gezegd, wat niet bevestigd is geworden door den loop van de gebeurtenissen. Wat was de essentie?

Tegen socialisme en anarchisme te zeggen: het hart moet er bij zijn. Ga nu niet een systeem bouwen zonder liefde. Zulke ondernemingen hebben geen kans van bestaan, omdat ze beginnen zonder liefde, omdat niet toegepast wordt de leer van Jesus in handel, wandel en bedrijf. Moest ik daarover teleurgesteld zijn? In eerlijke liefde heb ik sociaal werk op Walden gedaan, het mislukken is volstrekt geen bewijs, dat die hervormingen niet goed waren. Ik ben teleurgesteld in me zelf door de beproevingen van den ouderdom.

De ouderdom stemde me droef. Ik hoopte een overwinning van den geest, ik dacht over mijn werken de mist verdreven te hebben en meende onverdiend zwaarmoedig te zijn geworden. Nu weet ik, dat het niet onverdiend is, nu moet ik ootmoedigheid leeren, alleen God kan helpen.

Ik heb nooit getwijfeld aan Gods Barmhartigheid en Liefde. Het is bij mij nooit geweesf als bij Tolstoï, godloochenaar ben ik nooit geweest. Bij het lezen van Nietzsche, Multatuli en anderen doorzag ik hun dwaalleer.

Ik had eerbied voor alle godsdiensten en het meest voor de Kath. Kerk, maar ik dacht geen uiterlijken steun noodig te hebben.

Zoo gaat het met meerdere niet-Katholieken, zij kunnen zich niet onderwerpen aan een priester en Onfeilbare Kerk, voor wie anders is opgegroeid is het mogelijk. Zonder worsteling en wroeging heb ik vele jaren geleefd. Toen kwam de beproeving als droefgeestigheid en doodsangst.

Het vreeselijkste van den ouderdom is, dat het eind is verwoesting, worstelen met den doodangst. Ik heb den dood niet gevreesd, maar het vreeselijk vernederende van den ouderdom, die verschrikkelijk is voor fijnvoelende, ontwikkelde menschen. De fijngevoeligen, die God hebben begrepen, kennen geen rust, vóórdat zij zich met Hem verstaan hebben. Ik werd vervolgd door een afschuwelijke somberheid, God wilde wat van me. Ik wist in die wanhoop geen raad. Tot ik kwam in het klooster bij de monniken, die zagen mijn gemoedstoestand. Ik voelde daar de zoete gewaarwording, die alles wegneemt.

Toen ik die spheer verlaten moest, verflauwde het en, in den trein was het soms weg. Als men dat eenmaal gehad heeft, dat oogenblik van verlichting, dan verlangt men daar naar, ik verlangde naar die atmosfeer, dat is wat men de genade noemt. Nu weet ik wat die zwaarmoedigheid beteekende. Ik ben er boven uit, ik zie er op neer als iets wat ik overwonnen heb: Dat gebeuren deed mij alles begrijpen, kon veel gemakkelijker bidden en de moeilijkheden overwinnen. Het nut van vastgeformuleerde gebeden had ik nooit begrepen. Toen ik het ging beproeven, heb ik ondervonden, dat het een groot hulpmiddel is, nu weet ik, waar ik troost en verlichting moet zoeken.

Dr. van Eeden keert dan terug tot den mensch in zijn ouderdom, een mensch wordt kindsch als een kind, verschrikkelijk om te denken. Als wij ons in den goeden zin verkinderlijken, dan is de redding de deugd, die de

ouderdom en het kind gemeen heeft, Jesus heeft aan de kinderen het Koninkrijk beloofd.

Dat is de troost van ons ouderen. Bereidt U voor van jongsaf, jonge menschen, het weerbarstige lichaam moet gedwongen worden te gehoorzamen, het vleesch moet ondergeschikt zijn voor den geest. In de Katholieke Kerk wordt men van jongsaf gedisciplineerd.

Na die eerste openbaring is iederen dag nieuw licht opgegaan over de dingen, waarover ik verkeerd oordeelde. Ik heb omgegaan met Godloochenaars en materialisten, beoordeelt hen niet te zwaar, hun houding is misverstand. Ook Pasteur boog voor de autoriteit van de Kerk, ik sta in alle bescheidenheid naast hem. ik heb den wensch gevoeld, moest dien volgen op straffe van de vreeselijkste duisternis en toen begreep ik, hoe moeilijk het is dit lichaam te tuchtigen, een euwig jongen geest in een oud lichaam te bewaren.

De wijsheid is de tucht, zoekt die van jongsaf. Het ergste lijden van Jesus is geweest het geestelijk lijden. Hij gaf ons aanduiding, hoe wij het Bovennaturlijk leven hebben te zoeken. Alle ellende heeft haar oorzaak in gebrek aan tucht en liefde. De Grieksche wijzen weten het, het Japansche volk ik krachtig door zijn tucht, maar kent niet de waarde van de religieuze tucht.

Tucht is alleen goed, wanneer het Hooge leven het eene doel is. De volkeren hebben noodig religieuze tucht, zonder dat is geen hervorming mogelijk.

Meer kan ik niet als Kerstrede tot U spreken.

De genade deed me gelooven. Men moet de komst van Jesus als een mythe beschouwen, of alles aanvaarden. Maar Jesus kan niet liegen en dan is ook alles waar.

Zijn rede werd in den grootsten eenvoud voorgedragen.

Na de pauze zegde dr. v. Eeden op heerlijke en ontroerende wijze eenige zijner verzen, waaronder „Aan mijn Engelbewaarder."

De aanwezigen waren zeer onder den indruk.

De voorzitter, die dr. v. Eeden reeds bij voorbaat had bedankt, sloot de vergadering met „„Geloofd zij Jesus Christus". *De Resbode.*

Maatschappelijk Leven.

De mensch is door God voor het maatschappelijk leven geschapen.

Van nature heeft de mensch aanleg en neiging tot samenleving; zijn spraakvermogen, waardoor hij zijn gedachten en begeerten aan anderen kan bekend maken, zijn natuurlijke liefde fot zijn medemenschen, welke zich uit in zijn verlangen om zich met anderen in verbinding te stellen, en in een zekere hulpvaardigheid wanneer in zijn tegenwoordigheid een medemensch door een ongeluk wordt getroffen, bewijzen het ten volle.

De mensch heeft ook van nature de samenleving noodig, zoowel voor zijn physiek bestaan, als voor de beschaving van geest en gemoed.

Wanneer de mensch zich met zijn medemensch in verbinding stelt, dan doet hij dit, niet louter door blinde natuurdrift geleid, maar wijl hij zich bewust is samenleving met anderen te behoeven en zich verplicht gevoelt met anderen samen te werken tot gemeenschappelijk doel.

De mensch treedt met zijn medemenschen in zeer verschillende verbinding tot een maatschappelijk leven.

Het huisgezin en de Staat nemen hierbij de eerste plaats in, als twee door de natuur geëischte, noodzakelijke vormen van samenleving. Hoe hoog echter de samenleving der menschen in een Staat te waardeeren is, zij is toch niet de eenige, noch wekt zij de algemeene belangstelling der menschen het sterkst op.

Slechts voor een klein deel, voor de ambtenaren, komt het dagelijksch leven met den Staat en diens werkkring onmiddelijk in aanraking.

De overige burgers zijn landbouwers en handwerkslieden, kooplieden en industrieelen, ondernemers en arbeiders van verschillenden aard; en naast dezen: kunstenaars, geleerden, schrijvers enz.

De overeenstemming in werkzaamheden, belangen, levensgewoonten voert de afzonderlijke personen tot groepen en kringen te samen.

In elk hooger ontwikkeld staatswezen onderscheidt deze veelheid van levenskringen zich duidelijk van de Staatseenheid, welke alle burgers gezamenlijk omvat. Hun doeleinden vallen niet samen met dat der staatsgemeenschap en daarom kunnen zij diep ingrijpende veranderingen in de staatkundige orde overleven.

Het is veelal op de eerste plaats in de verdeeling van het economisch leven, welke de verschillende geledingen doet ontstaan.

Maar ook kunnen ideëele belangen en doeleinden kleinere en grootere kringen tot meer of minder vaste organisaties verbinden.

Zoo bestaan er onder een volk behalve de staatsgemeenschap en de huisgezinnen, nog een reeks van levens- of gemeenschapkringen.

Een maatschappij, hetzij een grootere of kleinere, zooals Staat, huisgezin, vereeniging, is niet maar een zekere som enkelingen, doch een wezenlijk geheel, een eenheid.

Het gemeenschappelijk doel, dat met de maatschappelijke verbinding beoogd wordt, en het gezag, als innerlijk eenheidsbeginsel, zijn de banden, waardoor de afzonderlijke leden tot een eenheid verbonden worden.

Het doel van elke maatschappij is het welzijn van alle leden.

Het gezag heeft tot taak dit doel te verwerkelijken door orde en harmonie te scheppen en de werkzaamheid van elk lid op het maatschappelijk doel heen te richten.

Met andere woorden: een maatschappij is een organisme.

De mensch, ofschoon geboren voor samenleving, is toch niet louter lid der maatschappij, gaat niet op in het maatschappelijk leven.

Hij blijft, ook voor en in de maatschappelijke verbindingen waarin hij leeft, een persoon, een vrij, zelfstandig wezen, aan hetwelk door God een persoonlijk te volbrengen levenstaak is opgelegd en dat tot een bovenaardsch doel en bestemming is geroepen

Het maatschappelijk leven legt den mensch banden aan, wijl het hem met zijn medemenschen op de wijze eener organische geleding tot levenskrachtige, hoogere eenheden verbindt, in welke de enkelingen zich tot het geheel verhouden als elementaire bestanddeelen.

Maar het zijn zedelijke banden, in zoover zij geen inbreuk maken op de persoonlijke waardigheid van het redelijk wezen. Zij binden wel de individueele vrijheid ten gunste van de organische eenheid, doch zonder haar te schaden, veeleer verrijken zij haar met onvergelijkelijk grootere voordeelen als schadeloosstelling voor een schijnbare afbreuk aan de persoonlijke vrijheid gedaan.

Deze onderlinge maatschappelijke verbinding, voortkomende uit de natuur des menschen, treedt in zekere mate op als een analoge vorm in de reeks van natuurlijke organismen, plant, dier, mensch, en is een welsprekend getuigenis voor de heerlijke eenheid in het Godkelijk Scheppings en ordeningsplan.

Doch deze maatschappelijke samenleving onderscheidt zich van alle organische wezens der zichtbare wereld als ZEDELIJK ORGANISME.

Hetgeen hier over de zelfstandigheid van het individu te midden van de maatschappelijke verbinding is gezegd, geldt evenzeer van de kleinere maatschappijen in een grootere, bijvoorbeeld, het huisgezin, eene vereeniging, in den Staat.

Ook zij blijven met haar eigen doel, haar eigen rechten en werkkring zelfstandig, doch zij hebben zich te rangschikken onder het maatschappelijk geheel, welks doel en gezag ook haar bindt.

Afgezonderd van zijn medemenschen, zou de mensch nog slechter gevoed en gekleed zijn dan het redelooze dier, zou hij slechts een kort en droevig bestaan kunnen leiden; met zijn medemenschen echter in verbinding getreden stijgen zijn kennis en kracht schier tot het onmetelijke.

In en door de maatschappij is het mogelijk, dat steeds meer het geweld der elementen en het dierenrijk aan 's menschen macht werd onderworpen.

Met steeds verjeugdigden arbeid komt de mensch het aanschijn der aarde verniëuwen naar de onstoffelijke idealen zijner rede.

De menschen hangen van elkander af in hun leven en streven, in het bewerken van hun stoffelijk en geestelijk welzijn, vullen elkanders krachten aan, zijn feitelijk *solidair* met elkander verbonden.

Aldus heeft God het gewild.

Het is een feit deze maatschappelijke samemleving onder de menschen.

Uit deze feitelijke verhouding vloeit noodzakelijk voort, dat, zal het maatschappelijk leven tot zegen en heil en niet tot vloek en verderf der menschen wezen, de enkeling niet zijn eigen belang alleen mag nastreven, maar ook op het welzijn van zijn medemenschen te letten heeft. Zijn eigenbelang mag en moet hij behartigen, maar moet daarbij ook rekening houden met de rechtmatige belangen van anderen, Zijn eigen welzijn moet verzorgd worden in harmonische samenwerking met de welvaartszorg voor anderen, in overeenstemming met het algemeen welzijn van Staat en maatschappij.

Alle menschen hebben van nature aanspraak op geluk, op welvaart, de vruchten van het maatschappelijk leven.

Wat hier den enkeling wordt verboden, is natuurlijk ook ontzegd aan vereenigingen, klassen of standen, in één woord, aan maatschappelijke verbindingen, welk' ook. Ook zij hangen van elkander af,vullen elkaar aan, vormen een geheel, zijn feitelijk solidair onderling verbonden. Dan bindt ook de plicht, niet eigen vereeniging -of klassebelang alleen te zoeken, maar dient ook gelet op de rechten van andere vereenigingen of klassen, en op het algemeen welzijn.

Bij verzorging van het eigen welzijn der vereeniging of klasse moeten de rechtmatige belangen van andere vereenigingen of klassen geëerbiedigd worden, en in eendrachtige samenmerking de welvaart, zoowel van elkander als van het algemeen, worden bevorderd, De solidariteit is een door den Schepper gewild maatschappelijk feit en een zedelijk beginsel, dat den mensch en diens maatschappelijke verbindingen een zedelijke verplichting op legt.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

Vergezeld van Pastoor JAN PAUL DELGEUR is Z. D. H. Mgr M. G. VUYLSTEKE Donderdagmiddag met de *Estelle* naar Bonaire vertrokken om Zondag a. s. het nieuwe St. Franciscus-Gasthuis op Kralendijk plechtig in te wijden, Maandag a. s. wordt Z. D. H. met de *Frieda* hier terugverwacht.

Ook is Donderdag met de *Estelle* naar de Bovenwindsche Elanden vertrokken de Zeereerw. Pater LEBUINUS TOLENAAR, tot Pastoor benoemd van *Lorient* op St. Barths. De tegenwoordige Pastoor, de Zeereerw. Pater DALMATIUS REISCH, is verplaatst naar Philipsburg op St. Martin, terwijl de Zeereerw. Pastoor CONSTANTIUS HARTENDORFF vandaar naar Curaçao terug zal keeren.

De Zeereerw. Priorin AGNES van het St. Josefs Convent wordt met de volgende *Estelle* van St. Martin verwacht om zich naar Nederland te begeven voor de keuze van een Algemeene Overste voor de Congregatie der Dominikanessen van Voorschoten.

Inspectiereis.

Z. Exc. Gouverneur Mr. N. J. L. BRANTJES heeft verleden week Woensdag en deze week Dinsdag inspectie gehouden in de Benedendistricten.

Welkom.

De Zeereerw. frater M. ELIGUIS, Superior Generaal der Eerw. fraters, en fr RADULPHUS zijn Donderdagmiddag met de *Baralt* van Maracaibo teruggekeerd van hun reis naar Aruba. Om aan een lange zeilreis te ontkomen werd de route via Maracaibo gemaakt. De Eerw Fraters werden aldaar zeer gastvrij ontvangen, maakten ook hun opwachting bij Z. D. H. Mgr. MARCO GODOY, en werden Dinsdag ll. voor hun vertrek met een bezoek van den Bisschop vereerd.

St. Franciscus-Gasthuis.

De eerste Verpleegsters van het nieuwe Gasthuis op Bonaire zijn daar Zaterdagmorgen luisterlijk ontvangen.

Er had zich een feestcommissie gevormd, die VILLA JANE feestelijk versierde en bevlagde en de Eerw. Zusters plechtig wilde inhuldigen.

Zaterdagmiddag 12 uur kwam de *Frieda* eerst aan. Vijf autos met de feestcommissie, de Eerw. Geestelijken, Fraters en Zusters begaven zich naar de haven ter ontvangst. Blijde werden allen verrast ook MÉRE ALEXIA en Soeur Superieure als hoogst welkome gasten te mogen begroeten tegelijk met de twee Verpleegsters, Soeur BERNARDINA en Soeur SERAFINA.

In een wip was heel het gezelschap uit de brandende zon naar het frissche, koel, huis overgebracht.

De dokterskamer van het Gasthuis was de feestzaal, waar de plechtige receptie plaats had. Bloemen en vlaggen en groen overal. Na de nieuw aangekomenen een verfrissching te hebben aangeboden onder een *hartelijk welkom* van Pastoor KRUGERS nam allereerst Mejuffrouw MATHILDA REINA het woord, daarna Mejuffrouw MARGARITA HART en ten slotte, Mejuffrouw NENA HART. De drie speeches werden ons in extenso toe gezonden door onzen Correspondent, waarvoor onzen dank.

Wij stippen er alleen uit aan, dat dank gebracht werd, na God, aan Mgr. VUYLSTEKE op wiens initiatief en kosten het werk begonnen werd; aan Pastoor KRUGERS, die de onderneming met raad en daad steunde, aan den HEG Heer Gezaghebber H. BEAUJON JR. van wiens algemeene grondige zakenkennis een dankbaar gebruik gemaakt werd om *Villa Jane* in het *St. Franciscus-Gasthuis* om te tooveren, dank, groote dank ten slotte aan het hoofdbestuur der Congregatie van Rozendaal, die met liefde hare leden af stond voor het menschlievend doel.

„Dank aan U Eerw. Soeurs, die na Vader en Moeder, Zuster en Broeder en Vaderland verlaten te hebben, ook nog het aangename van het stille kloosterleven gaat opofferen om hier in bijna volslagen afzondering uw leven te wijden aan het stoffelijk en geestelijk welzijn van uw evenmensch.

Dat Hemel en aarde dan jubelen en juichen en danken op dezen onvergetelijken dag. Moge de nieuwe stichting het St. Franciscus Hospitaal door de voorspraak van den Seraf van Assisie door God bizonder gezegend worden tot eer en glorie van Zijn Naam en zaligheid van velen."

Ter Navolging.

Alle katholieke vereenigingen werden indertijd aangeschreven een steentje te willen bijdragen voor het nieuwe St. Franciscus-Gasthuis op Bonaire.

Donderdagmorgen vervoegde zich ten huize van den Bisschop de Heer ADOLF EVERTSZ, penningmeester van de *Sociedad* LA PIADOSA van Otrabanda, om namens de Leden dezer Vereeniging Monseignenr de som van fl 123.75 aan te bieden voor het nieuwe Hospitaal op Bonaire.

Zeer dankbaar werd deze goede gave aanvaard en den Heer EVERTSZ verzocht namens Monseigneur op de eerst volgende Algemeene Vergadering den Leden dank te zeggen.

Dat er nog veel noodig is voor deze nieuwe stichting blijkt wel hieruit, dat de Eerw. Zusters naar Bonaire zijn vertrokken belast en beladen met 10 kisten en 22 pakken. Op Bonaire werden aan de Eerw. Zusters eenige huishoudelijke artikelen aangeboden bij haar komst. Maar er is nog veel meer noodig. Alles is welkom.

Wie helpt nog een handje.

Een prachtgelegenheid om opruiming te houden en voorwerpen, die in eigen huishouden overcompleet zijn en toch niet meer gebruikt worden, een nuttige bestemming te geven. Kastjes, tafels, stoelen en allerlei huisraad zullen zeer welkom zijn, Het nieuwe Gasthuis wordt ingericht voor 12 zieken. Daar is dus zeer veel noodig. De gaven van Curaçao en Aruba worden ingewacht in het St. Martinus-Gesticht, waar gaarne voor verdere doorzending zal gezorgd worden.

Onhoudbare Toestand.

De Italiaan *Ansaldo VIII* zal ongeveer een maand in onze haven blijven liggen.

En nu hebben de omliggende bewoners van de Overzijde, die wonen onder den rook van genoemd schip, en dat zijn er zeer velen, dagelijks last van het smerige olieroet. Beddelakens, handdoeken, kleeren, meubels, en bij de neringdoenden koopwaren, hebben van dien vettigen neerslag zeer veel te lijden, worden er soms heelemaal door bedorven.

Dat is een onhoudbare toestand.

Hoeveel we ook voelen voor een bloeiend havenbedrijf, mag dit toch niet geschieden ten nadeele van de omwonende burgers. De schade door den roetrook veroorzaakt is zeer groot, de overlast rustigen burgers aangedaan wordt op den duur ondragelijk.

De toestand is werkelijk onhoudbaar. Klachten blijven dan ook niet uit, maar een verbetering in dien toestand zien we niet.

Kan daar dan niets aan gedaan worden en moet dat zoo maar voortduren 30 à 40 dagen lang?

Dat is toch al te dwaas.

Het algemeen belang eischt hier een ingrijpen van de Overheid.

Daar moet een einde komen aan dezen wantoestand.

Eerst heeft men gedacht de moeilijkheid op te lossen door het schip eenvoudig te verhalen naar het Schottegat.

Maar dat gaat niet. Onoverkomelijke bezwaren verhinderen het schip daarheen te sleepen.

De *Ansaldo VIII* is 450 voet lang en behoeft de noodige ruimte om bij verandering van stroom en wind te kunnen omzwaaien. Om in het Schottegat gemeerd te liggen zouden er reuzekettingen noodig zijn van 60 vadems lengte.

Was dit nu de eenige moeilijkheid, dan zou er desnoods nog in voorzien kunnen worden.

De hoofdmoeilijkheid is echter het gebrek aan plaats.

De Curaçaosche Petroleum Maatschappij heeft een altijd in- en uitvarende vloot van kleine olietanken, maar ook van sleepbooten en lichters. Die hebben ruimte noodig om in en uit te varen. De ANSALDO zou hun danig in den weg liggen.

Het is ook een algemeen belang van onze haven, dat de Raffinaderij niet belemmerd wordt.

Als er reuzetankers komen om olie te brengen of in te nemen, moet er ruimte zijn voor draaien en keeren.

Volgens deskundigen is er voor de ANSALDO VIII geen plaats in het Schottegat. Alleen tegen den *Julianawerf* zou er plaats zijn.

Maar waar moeten de schepen dan aanleggen, die om olie komen?

Het blijven liggen van de ANSALDO in onze haven zelf schijnt onvermijdelijk.

Hoe nu is dien roetrook tegen te gaan?

De eenvoudigste oplossing is natuurlijk, dat er niet meer gestookt wordt.

We hebben den rook gezien midden op den dag en 's avonds, en besluiten daaruit, dat er stoom gemaakt wordt ook nog voor iets anders dan om den dynamo aan den gang te maken voor electrisch licht.

Was het dit laatste alleen, dan kon den Kapitein verzocht worden 'savonds geen electrisch licht te branden, maar zich te behelpen met petroleum. Dat doen andere booten ook wel, als ze stil liggen in de haven.

Desnoods kon onze Electrische Centrale den benoodigden stroom leveren.

Maar het begin der oplossing van alle moeilijkheid ligt tusschen den Agent en den Kapitein.

Een goed woord vindt altijd een goed onthaal.

Met een beleefd verzoek aan den Agent en door deze naan den Kapitein kan misschien veel bereikt worden.

Het is toch lang niet onverschillig, of een boot, een lijn, de sympathie der Bevolking heeft, of niet. Een welwillende houding tegenover het Publiek zal iedere Maatschappij toch wel van Agent en Kapitein vorderen. Zijn de vreedzame middelen uitgeput, en heeft het Gouvernement aan het beleefd doch dringend verzoek kracht bijgezet door zijn gezag, dan is, bij gebleken onwil, ingrijpen van de Overheid plicht.

Maar wie zal de kat de bel aanbinden?

De een schuift het op den ander, en zoo gebeurt er niets.

Bij wien behoort dit zaakje? Wie is de bevoegde autoriteit, welke hier op moet treden?

Met allen eerbied gesproken, dunkt ons, dat het thuis hoort op het Parket.

De Procureur generaal is de man die hier handelend moet optreden.

Eenige jaren geleden waren er in Amsterdam inktwerpers. Baldadige jongens, die de lichte zomertoiletten der Dames bedierven door inkt te spatten op haar kleeding. De Politie heeft dat zaakje opgeknapt. Hier heb-

ben we een dergelijk geval, niet van inkt — maar van roetwerper. Zeer veel kleedingstukken, tafel- en beddelinnen wordt door dat roet bedorven.

De haven heeft haar haven-politie. Deze waakt ter bescherming van de schepen tegen dieven, maar moet toch zeker ook optreden, als door de schepen nadeel wordt toegebracht aan het publiek.

Op straat zou de politie een inkt-of roetwerper inrekenen. In de haven is dat de taak der haven-politie. Nu is de ANSALDO moeilijk op te pakken en naar het fiscalaat te brengen, maar de Politie kan, dunkt ons, er toch wel voor zorgen, dat er, of heelemaal niet gestookt wordt, of als dit onvermijdelijk is, dat er ten minste zóó gestookt wordt, dat de Burgerij er geen nadeel van ondervindt.

Er zijn hier oliestokers genoeg, die geen overlast bezorgen aan de Burgerij.

De oven van ANSALDO kan dus ook zoo ingericht worden, dat het roetrooken niet ligt aan de inrichting van den oven.

Dan blijft ten slotte de hoofdschuldige over, de stoker.

Als die niet onwillig is, kan hij leeren hoe er gestookt moet worden om roetrook te voorkomen. Wil hij niet, dan moet hij vervangen worden door een goeden stoker.

Wij besluiten met een beroep op de bekende welwillendheid van den Edelgrootachtbaren Heer Procureur generaal Mr. J. B. Gorsira. Als Z E G A het zaakje in handen neemt, komt het zeker in orde.

Havenbedrijf.

Het nieuwe jaar heeft goed ingezet. In de maand Januari liepen **190** schepen onze haven binnen; **96** zeilschepen en **94** stoombooten. Maar het is nog geen record. In November was het getal binnengeloopen vaartuigen **191** te weten: **97** zeilschepen en **94** stoomers.

Dat in- en uitloodsen en gedurig verhalen van schepen brengt geel wat drukte in onze haven. De loodsen hebben alle drie hard werk. Van het kalm indeelen van afzonderlijken werktijd voor iederen Loods is al lang geen sprake meer. Zij zijn nu nacht en dag in de weer.

Rankvruchten.

In den grooten regentijd rotten de rankvruchten op den te natten bodem. Hier en daar kan een kleine landbouwer een meloen op een blad of een steen leggen en zoo op het droge liggend op kweeken, maar dat gaat **niet voor het bedrijf in 't algemeen.** **Nu de groote regens gedaan zijn komt** er overvloed van rankvruchten. Den buitenman gaat het goed, dan profiteeren de stadsche heeren dubbel.

Semaphoor.

In het belang van het oliebedrijf zijn twee seinen veranderd. **4** beteekent voortaan *Sleepboot* en **5** tankboot.

Van de opheffing van den seinpost op het fort *Oranje Nassau* zal wel niets komen. De Directie der **C. P. M** heeft zelfs gevraagd een tweeden post daar te plaatsen met de schijven naar de *Isla*, opdat de directie tijdig gewaarschuwd worde, als er sleepbooten of tankers in aantocht zijn.

Maar de seinpost op JACOB EVERTSZ kon gerust opgedoekt worden, ook nu reeds.

MUZIEKUITVOERINGEN.

Programma.

1. Hungarian Soldiery Marsch J. Fulton.
2. Adieu Bourgogne Ouverture Mourgue.
3. Eola Valse J. Kessels.
4. Fantaisie sur Paillase L. Cavallo.
5. Dardanella Foxtrot Bernard.
6. Potpouri aus Der Graf von Luxemburg Lehar.
7. De La Habana a Berlin. Danzon (1e uitv.) A. Romeu.
8. The first Curaçao One Step. J. Boskalon.

Zondagavond om 7.30 uur Brionplein

D. T.

Het tarief der Draadlooze is draadloos. Je hebt er geen houvast aan. Elk oogenblik wordt het gewijzigd. Kon dat nu niet voor een jaar minstens worden vastgesteld?

Wat beteekent anders het tarief?

Nu is de te betalen taks voor radiogrammen te verzenden door SINT MARTIN via Barbados naar Paramaribo f. 1.20 per woord.

Ten minste zoo was het 8 Febr. l.l. Misschien nu weer veranderd!

K. W. I. M.

Met de *Commewijne* te beginnen, die 16 Febr. van hier vertrekt, opent de K. W. I. M. een vierwekelijkschen dienst op Santander (N. v. Spanje)

Correspondentie.

O. v A. Uw stuk is niet meer in ons bezit, kan daarom niet geplaatst worden.

De Redactie.

Officieele berichten.

Aan den 1ste commies C. van den Berge is op zijn verzoek wegens physieke ongeschiktheid eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den heer H. A. L. van den Beld is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als wijkmeester van de 7de wijk alhier en de heer J. M. J. Ellis, wijkmeester van de 8ste wijk, is tevens belast met het beheer over de 7de wijk.

De heer C. A. Irausquin is benoemd tot tijdelijk 2de beambte en werkzaam gesteld op het postkantoor alhier.

De 2e commies H. Schotborgh is bevorderd tot 1ste commies en de adjunctcommies J. N. v. d. V. Zeppenfeldt tot 2e commies.

Aan den klerk enz. op Saba F. A. Simmons is tot verder herstel van gezondheid twee maanden verlofsverlenging verleend.

Mej. A. C. Winkel, tijd 2de beambte ter Administratie van financien, is tijdelijk benoemd als onderwijzeres 3de klasse bij het openbaar onderwijs en geplaatst aan de Wilhelminaschool alhier.

Posterijen.

Onafgehaalde en onbestelbaar bev on den brieven:

Francisce Trompez, Enriqueta Anquilleta, Miguel Sanchez, Herman C. verzonden door Irene Acosta, Marla Anastacia, Rosaura Hernando, Félix Marin, Moso Mawe, Carolina van Der Hans. Lizzie Johnson, Tami Vrolijk, Carmelita Alvarez, Marin Louise Grenada, Johana Hoffman, G. G. de Windt, Amelia Brunet, ;Lorenzo Arias, Arthur Mundez.

De Kerkelijke Kalender.

De Romeinsche correspondent van het „Centr." schrijft:

Sinds eenigen tijd gaan er te Rome geruchten, dat het volgend jaar hier een Congres zal plaats hebben, onder voorzitterschap van Z. Em. Kardinaal Mercier, ter herziening van den kerkelijken kalender. Bij die gelegenheid zou dan tevens een vaste datum worden bepaald voor het Paaschfeest en de andere thans wisselende feesten.

SPORT

Jong ,Holland — Sparta II 1—1

Deze „friendly game" l.l. Zondag op Mundo Nobo gespeeld, werd van beide zijden ernstig opgevat.

Jong Holland — voor 't eerst in keurig clubcostuum, wint den toss, en begint met den sterken wind in den rug direct actief op te treden. 't Laat zich al gauw aanzien, dat de spelende ploegen tegen elkaar zijn opgevassen. Vooral Jong-Holland heeft momenten van prachtig samenspel, maar n' leidend schot laat de sterke Sparta verdediging niet toe. Dan volgt, onverwacht uit 'n scrimmage voor Sparta's doel 'n punt waarvan sommigen uit 't talrijke publiek, de geldigheid betwisten.

Maar scheidsrechter Hernandez telt de goal en blaast met dien puntenstand wat later omdraaien.

Hoewel Jong-Holland na de rust aanvankelijk offensief optreedt, komt er na n' vijf minuten n' merkbare inzinking in haar spel, die de Spartanen benutten om behaalde bestormingen te ondernemen. Maar ook de verdediging van Jong-Holland, vooral de keeper, geeft blijk van groote capaciteiten.

Nadat Sparta enkele corners geforceerd heeft, komt eindelijk onverwacht de gelijkmaker, nog wel door 'n jacht schot, dat den keeper niet kon houden, wijl 'n vallende back hem belemmerde in 't weren van 't gevaar.

Nog enkele keeren breekt ook de voorhoede der Rood-Wit-Blauwen met hulp van den overmoeid zwoegende mid-half door, maar 't winnend punt blijft voor beide teams uit, zoodat Hernandez inrukken fluit met gelijken puntenstand I—I.

Bij de Spartanen bemerkten we over 't algemeen meer vlugheid ,vooral bij de vleugels der voorhoede. Toch kan de ferme ploeg van Jong Holland voldaan zijn, daar ze 't sterke Sparta II bijna heeft verslagen... Hou moed!..

Zeilvaart.

In de maand Jan. 1921

Binnengekomen van:		*Uitgezeild naar:*	
Aruba	21	Aruba	17
Barbados	1	Bonaire	39
Bonaire	46	Bov. Eilden.	1
Bov. Eilanden	1	Colombia	4
Columbia	2	Cumana	1
Cumana	1	La Guaira	6
Guanta	1	Maracaibo	6
La Guaira	1	Pto Cabello	5
La Vela	7	Pto Rico	3
Maracaibo	5	Pto Sucre	1
Pto Cabello	7	Sto Domingo	2
Pto Rico	3		
Totaal	96	Totaal	85

.ITALIË

De krijsgevangenen in Rusland.

De actie van den H. Stoel.

Toen voor enkele dagen in de kamer de vraag werd opgeworpen, wat de regeering gedaan had om in Rusland verspreid levende Italiaansche soldaten op te sporen en hen naar het vaderland terug te brengen, gaf de minister van van buitenlandsche zaken een niet zeer bevredigend antwoord.

Naar anleiding van deze vraag schrijft de „Osservatore Romano":

Eenigen tijd geleden kwamen twee aanzienlijke mannen, wier namen wij niet zullen noemen, de eene de vader, de ander een broeder van verdwenen Italiaansche soldaten bij den kardinaal-staatssecretaris en deelden dezen mede, dat de families. welke sinds lang geen enkel bericht van de verdwenen dierbaren ontvangen hadden, besloten hadden een geestelijke naar Roemenië en Bulgarije te zenden om een onderzoek in te stellen. Met het oog op de moeilijkheden, welke den gezondenen wachten, verzochten de bezoekers, dat de H. Stoel dezen bij hun onderzoek zou steunen.

De kardinaal antwoordde, dat de H. Stoel naar de Italiaansche gevangenen in Roemenië reeds stappen gedaan had. De apostolische nuntius in Boekarest had reeds opdracht gekregen het noodige onderzoek in te stellen. Allen bisschoppen en pastoors van Roemenië was in dien zin om hun medewerking gevraagd.

Voor Bulgarije zou de H. Stoel aan een Capucijner pater opdragen den geestelijken in alles ter wille te zijn en dezen aan de autoriteiten voor te stellen. Dit is intusschen reeds geschied.

Wat Rusland betreft, de H. Vader heeft Nansen verzocht zich ook met de gevangenen in Rusland bezig te houden en heeft hem den 14 November een brief gezonden, waarin o. m. gezegd wordt:

Talrijke bloedverwanten van Italiaansche soldaten, die gedurende den oorlog tot de legers van het vroegere Oostenrijk-Hongaarsche keizerrijk behoorden en tegen Rusland streden, hebben zich tot den H. Stoel gericht met het verzoek, dat deze zich het lot van deze soldaten zou aantrekken.

De H. Vader, door dit verzoek diep getroffen, heeft gemeend dat zijn vaderlijk verlangen, zoo dit door uw bemiddeling ter kennis der Russische autoriteiten kwam, bij dezen een gunstige ontvangst zou genieten en bewerken, dat deze militairen aan hun families, die in de grootste onrust over het lot der hunnen leven, zouden teruggeschonken worden .....

Ten slotte heeft de H. Stoel den nieuwen apostolischen visitator der Baltische provincies, mgr. Jecchini opdracht gegeven met alle hem ten dienste staande middelen een onderzoek naar de verdwenen gevangenen in te stellen. Den visitator zijn de noodige gelden ter beschikking gesteld voor de reis en de verdere benoodigheden der gevangenen.

Nieuwe gift des Pausen.

De Paus heeft ten behoeve van Duitsche studenten, lijdende aan longziekten een som van 200.000 lire gzschonken.

Generaal Cowan.

De onlangs overleden generaal sir John Cowan is 8 dagen voor zijn dood katholiek geworden. Tijdens den oorlog was Cowan kwartiermeester-generaal van het Britsche leger en had in die functie de revitailleering van gansch het Engelsche leger te verzorgen. Sinds lang bestudeerde hij de katholieke leer. De Engelsche regeering heeft het haar plicht geacht, den roemrijken dienaar des vaderlads een natonale begrafenis te geven, welke oorspronkelijk in de St. Paul zou plaats hebben, maar, toen bekend werd, dat de generaal katholiek gestorven was, in de kathedraal van Westminster gehouden werd.

Cursussen over godsdienst.

„De Standaard" bespreekt cursussen die op verschillende plaatsen des lands gehouden worden door katholieke theologen, om andersdenkenden bekend te maken met de katholieke leerstellingen. Het blad wil daarvan geen kwaad zeggen, maar vervolgt dan:

Wij leven in een vrij land en gunnen een ander gaarne de volle vrijheid, het pleidooi te voeren voor wat hem heilig is, en de wijze te kiezen, waarop dit het beste geschiedt.

Maar wij meenen ook verstandig te doen ons onzen weg in den strijd voor onze beginselen niet door een ander te laten voorschrijven.

Het wil ons daarom voorkomen, dat het allerminst bewijs van kracht is, als wij thans in de Roomsch Katholieke pers zien gewagen van „protestantsche onmacht", daar soortgelijke cursus van protestantsche zijde achterwege blijft.

Er is een zeker Protestantisme, dat alleen den aanval kent, en inderdaad zou ten opzichte van zulk Protestantisme gezegd kunnen worden: en waar blijft gij nu?

In een vergadering van de algemeene Protestansche Vereeniging te Rotterdam schijnt men een tegencursus niet te hebben aangedurfd, omdat men de geschikte personen daartoe miste. Goed.

Maar dit rechtvaardigt nu toch allerminst het victoriekraaien in de Roomsche pers, alsof het Protestantisme thans zijn zwakheid erkende en toonde geen wapen te bezitten tot goed verweer,

Tot zoover hadden wij gelezen en dachten, dat er een veroordeeling zou komen van den vorm van verweer, dien men nu van protestansche zijde wel blijk te volgen, n.l. die van „zeker Protestantisme, dat alleen den aanval kent", maar dan op een wijze, die beneden alle critiek is en alleen effect maakt bij een op grofheid en plompheid belust publiekje van den zevenden rang. Echter die veroordeeling blijft uit. Er volgt slechts een verwijt aan een katholiek blad, dat aan het achterblijven van een wetenschappelijk betoog van protestantsche zijde van zelf reeds apologetische waarde voor de Katholieken toeschreef.

Wij mengen ons daarin niet, maar gewagen ervan, omdat uit het wegblijven van een veroordeeling der gestie van sprekers in de N. Z. Kapel te Amsterdam door „De Standaard" toch wel een conclusie is te trekken nl. dat het blad deze niet wel aandurft.

Een beroep op de wetenschapelijke disputen in het begin der Reformatie, die dagen duurden, zegt hier weinig. De thans door de Dominicanen gevolgde methode heeft hiermede niets uit te staan. Onze wetenschappelijke mannen voeren geen openbaar dispuut met andersdenkenden. Zij houden dezen de katholieke leerstukken voor en, dit zij erkend, zij trachten te bewerken, dat de anderdenkenden weer eens anders gaan denken, dan men hun geleerd heeft.

Deze methode is, het moge evenzeer grif toegeven, niet alleen te Rotterdam, maar ook overal elders voor protestantsche wetenschappelijke mannen niet zoo gemakkelijk na te volgen. Dezen kunnen bezwaarlijk een eigen protestantsche leer ontwikkelen, maar moeten zich telkens bepalen tot critiek op de katholieke leerstellingen. Zij kunnen er wat bij doen of vooral veel er aflaten; maar een eigen stelsel kunnen zij hun „andersdenkenden" niet voorleggen. Zij moeten blijven op katholieken bodem en maken uit pure landerigheid allerlei kromme sprongen, die de katholieke toehoorders ergeren en kwetsen, terwijl op de katholieke cursussen voor andersdenkenden dezen nooit worden gehinderd. Het is toch onbetwistbaar, dat alleen hierin reeds een mooi stuk katholieke apologie zit.

De Tijd.

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Januari 1922 aandeden, met vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		INHOUD IN M^3.			INHOUD IN M^3.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Januari 1922.	96	15,015	13,985	94	409.463	234.712
Vorige maanden						
Totaal	96	15,015	13,985	94	409,463	234,712

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Bovenwindsche Stemmen.

Philipsburg, 28 Januari 1922.

De periodieke verhuizing naar Santo Domingo.

Deze is met volle kracht begonnen. Op den 7n dezer, nl. den 7n dag der week alsook den 7n dag des jaars zijn er 7 vaartuigen met zoowat 700 werklieden naar Santo Domingo vertrokken. Een groote menigte liep samen te Marigot op dien dag, want iedereen stelde belang in de vertrekkenden waaronder jonge lui van alle standen onzer kleine maatschappij zich bevonden. Daar er te New York zoo'n schaarschte van werk is, wordt Santo Domingo langzamerhand een *El Dorado* voor de jongelieden alhier. Onder het militaire bestuur der Amerikanen is het leven aldaar wat veiliger geworden. Met uitzondering van de vertrekkenden waren er zoowat 1200 menschen van alle kanten des eilands bijeen gekomen om afscheid van hunne bloedverwanten te nemen. Het punt van vertrek naar Santo Domingo is nog altijd Marigot. De Franschen zijn van hun plan veranderd zij zijn wat liberaler geworden. Van de 7 vaartuigen, die op den 7n dezer waren vertrokken, zijn alle terug gekomen, behalve de op St. Barths te huis behoorende schoener "Marion", die op de terugreis op de hoogte van Porto Rico is lek gesprongen en gezonken. De bemanning is echter gered. In de laatste dagen was de wind zeer hoog.

Bezoek van den Commandant v/h Fransche Oorlogsschip "Scorpion".

Den namiddag van den 18 dezer omstreeks 4.30 bracht de Commandant van den voor Marigot liggenden Franschen kruiser "Scorpion" een officieel bezoek aan het Nederlandsche gedeelte van het eiland. Bij afwezigheid van den Heer Gezaghebber, die op een dienstreis naar Saba en St. Eustatius was, trad de Heer E. S. A. Hoekstra, Officier van Justitie en Vertegenwoordiger v/d Gezaghebber als gastheer op. Deze noodigde de Heeren Rechter, Plaatsvervangenden Kantonrechter, Landraad en ontvanger uit ten kantore van den Gezaghebber, alwaar de Commandant met gevolg ontvangen werd. Na den eerewijn te hebben gebruikt en eenige punten der stad te hebben bezocht, ging de Heer Commandant op de terugreis.

Aankomst v/d Estelle. Deze is den 24n dezer alhier aangekomen met 2 Zusters van Liefdadigheid en de bemanning van den Franschen schoener *"Alsace-Lorraine"* die van Martinique hiernaartoe op reis was. Hij is ten westen van Saba lek gesprongen, het roer werd weggeslagen, de pomp kon niet werken; de wind waaide vreeselijk; de zee was enorm hoog. De schoener draaide als een tol rond en is eindelijk in de golven verdwenen. De bemanning is door de *Estelle* opgepikt.

Onderwijzersvergadering. Op den 28sten dezer werd er te Philipsburg in het nieuwe schoolgebouw een algemeene Onderwijzersvergadering gehouden, welke door alle onderwijzers en onderwijzeressen op de Bovenwindsche Eilanden is bijgewoond. In het geheel waren er 14 tegenwoordig. Het Hoofd der School, Mejeffrouw Slothouwer, nam het woord en beschreef in een openingsrede het doel der vergadering.

Eenige zaken van opvoedkundig belang werden door de Dames Slothouwer en Rouveroy en de Heeren Schrils, Schotborgh, Corner en Kruythoff druk besproken. Ook werd het woord verleend aan den Heer Labega om een korte lezing te houden over de „Verhouding van den Onderwijzer tegenover zijne leerlingen", waarvoor hij den dank van het Hoofd der school mocht inoogsten. Ook deze lezing gaf aanleiding tot een verdere levendige bespreking, waaraan al de onderwijzers deel namen.

De vergadering duurde van 2 tot 4 uur s' namiddags. Des avonds van 7.30 tot 9.30 was het geheele onderwijzend personeel de gast van Mejuffrouw Slothouwer en Mevr. Rouveroy.

De dood van Z. H. den Paus. De treurmare werd alhier aan het Katholieke Volk bekend gemaakt door het luiden van den kerkklok met omwonden klepel. Ook zal nog een plechtige rouwdienst gehouden worden.

Dear Mr. Editor:

Permit me a small space in your valuable paper to make e few remarks on the projected new tax law for these islands.

It appears to me that when the Government at Curaçao is about to make new laws for the Dutch islands they seem to forget one very important fact as regards St. Martin, that this island is divided between Dutch & French and that the French port is perfectly free.

Wath will become of trade on the Dutch side of the island can be very well imagined when the duty on a 98 lb sack of flour will be Fl. 1.75 and on a half sack meal fl. 1 and other articles in proportion and on the French side no duty at all. It does'nt take an expert to see total financial ruin and we will have the Government to thank for it.

They have already passed our liquor trade over to the french merchants by the excessive high excise duty imposed on liquor. This law will be the finishing stroke for St. Martin. N. P.

What person will buy a sack of flour in Philipsburg for say 5 $ when they can walk over to Marigot (F. D.) and buy it for $ 4.30 and carry it to their home free of duty in spite of policemen and custom officers.

We hear around us that the Government has to raise more money to meet the heavy debt of the Colony, but we never hear of any retrenchment in the expenses: only more taxes. If the colony is in debt, whose fault is it? why should the burden be laid upon us, when we are never for one moment consulted. The Government sent most incompetent men here to make plans, and then send still more incompetent ones to carry them out, and thereby throw away thousands of guilders.

Whencever the inhabitants got a chance to talk with the officials from Curaçao, they always condemned these extravagant expenses, but to no avail.

These expenses ought to rest on the shoulders of those who made them, and not on ours.

I will quote you an example of the useless expenses the Government puts on the people, A first class teacher is sent here with a verv large salary, and now to add to that salary they give her fl. 50 a month more to teach the Englisch language with a Dutch accent. Could anything be more ridiculous.

If it is the intention of the Government to drive every man, woman and child from the Dutch part of the island, they are on a fair road to success.

Thanking you, sir,

I am, Yours truly,

A Native.

St. Martin, N. P.

Jany 28th 1922.

BUITENLAND.

Eerst Hugo Stinnes, de Duitsche grootindustrieel, naar Londen, daarna de ex-Minister van Buitenlandsche zaken, Dr. von Simons, en de ex-Minister van Wederopbouw, Dr Walther Rathenau.

Voor Frankrijk om kippenvel te krijgen. Het bezoek van Hugo Stinnes werkte in Frankrijk als een roode lap voor een stier en de gemoederen kwamen eerst tot rust, toen uit Londen de verklaring kwam, dat Stinnes met geen enkele Engelschen Minister gesproken had.

Dit bleek echter onjuist te zijn, want Stinnes had degelijk een onderhoud gehad met Lloyd George en de economische en financieele onderhandelingen, door hem als privaat persoon aangeknoopt, hebben zulk een resultaat gehad, dat terstond na zijn terugkeer in Berlijn, de twee ex-Ministers naar Londen zijn vertrokken om zijn aangevangen arbeid voort te zetten.

Hieruit blijkt duidelijk, dat Engeland en Duitschland speciale onderhandelingen voeren en dat kan natuurlijk niet anders zijn dan over de financieele en economische bepalingen van het Vredesverdrag.

In die meening worden wij nog versterkt door het hoogst belangrijke artikel, onlangs in het Engelsche blad de „Daily Mail" verschenen, waarin niet minder dan een moratorium voor Duitschland wordt aanbevolen, als het eenige middel om uit de huidige financieele impasse te geraken. De beteekenis van deze meening springt terstond in het oog wanneer men weet, dat een moratorium een wettelijk uitstel van betalingen is, omdat de debiteur (in casu Duitschland) onmachtig is zijn schulden te betalen.

De „Daily Mail" schrijft, dat Stinnes' bezoek aan Engeland de Engelsche autoriteiten heeft overtuigd van de onmogelijkheid, dat Duitschland aan zijn financieele verplichtingen kan voldoen. Zooals bekend is, was op 15 Jan. u. p. het verschuldigde bedrag weer 25.000.000 p. s. t. goudmarken van een totaal van 6. 600 .000. 000 gd.st. Daarvan zou het Britsche rijk dan 22 pCt. ontvangen.

Nu het vallen van de mark vernietigend heeft gewerkt op den Britschen handel, en de Duitsche markt zoo goed als gesloten heeft voor Britsche goederen, is het rapport van sir John Bradbury, het hoofd van de Britsche delegatie, die met de Reparatie-commissie onlangs een bezoek aan Berlijn bracht en nu een memorandum daarover heeft opgesteld, met bijzondere nieuwsgierigheid in Londen verwacht.

Dat memorandum zal binnenkort door het Kabinet besproken worden.

Als een eerste resultaat wordt verwacht, zegt de „Daily Mail", dat de regeering een moratorium zal aanbevelen, dat, ten opzichte van de Duitsche schulden aan de geallieerden, over twee of drie jaren zal loopen. Alleén onder zulk een conditie, zoo meent men in die kringen, zal een vorige herleving van den handel met Duitschland mogelijk worden.

Een verrassing brengt dit bericht feitelijk niet, want het kan zelfs aan de Franschen niet zijn ontgaan, dat de huidige Duitsche situatie voor de financieele bepalingen van het Vredesverdrag zeer ernstig is.

Zooals de zaken nu staan, betaalt Duitschland door het in omloop brengen van papierengeld, hetwelk, zooals wij reeds vroeger aantoonden, tot gevolg heeft, dat de mark meer en meer daalt. Daarom, wil men aan de catastrofe der Duitsche inflatie een einde maken, dan moet de Duitsche Regeering ophouden met de onzinnige vervaardiging van de papieren munt.

De Britsche afdeeling in de bekende „Commissie des Reparations" meent, dat dit alleen kan geschieden indien voor Duitschland een moratorium wordt afgekondigd en de Britsche Regeering schijnt thans deze meening te zijn toegedaan.

Trouwens, de Engelsche economisten waaronder Keynes, hebben den huidigen toestand reeds lang voorspeld.

De groote vraag is nu, welke houding zal Frankrijk bij dit alles aannemen.

Vast staat, dat men ook daar tot de overtuiging is gekomen, dat de financieele chaos, welke thans over de geheele wereld heerscht een herziening van het verdrag van Versaille noodzakelijk maakt.

Wanneer de Franschen tenminste niet krankzinning zijn, moeten ze inzien, dat de absolute doorvoering der bepaling van Versailles naar een catastrophe leidt. Een andere uitweg is er letterlijk niet meer.

De daling van de mark, die ook op de andere midden-Europeesche valuta van invloed is, heeft den uitvoer naar Midden-Europa stopgezet en de uitvoer uit die landen werkt ook de binnenlandsche industrie in den grond.

Door deze omstandigheden is in Amerika, Engeland, Frankrijk en Holland een geweldige malaise ontstaan, die, gepaard met een verschrikkelijke werkloosheid, een sombere toekomst opent.

Onder deze omstandigheden zal men het in Frankrijk Engeland niet kwalijk kunnen nemen, dat het contact gezocht heeft met de leiders van het economisch Duitschland om tot een oplossing te geraken en dan is er geen andere weg dan dat dit land een voorloopig uitstel krijgt van zijn betalingen, zoodat eerst de koers zich herstellen kan.

We twijfelen niet of Frankrijk zal dit ook moeten erkennen, al zal het wel eenigzins boos zijn, dat de Engelsche Regeering te Londen met Duitschland heeft onderhandeld, waarbij de grootste schuldeischer van Duitschland, zooals de „Temps" reeds opmerkt, niet aanwezig mas.

Maar niet uitgesloten is het, dat Frankrijk voor het uitstel van betaling een waarborg zal verlangen en, gezien de Fransche mentaliteit, daarvoor opnieuw zijn blikken zal richten naar het Roergebied.

Maar even zeker is het, dat Engeland hierin nooit zal toestemmen, want krijgt Frankrijk het Roergebied, dan komt van een financieel herstel en van latere betalingen niets terecht.

Frankrijk heeft echter dan een voldoende compensatie, maar Engeland en Italië visschen dan achter het net en daar zullen ze feestelijk voor bedanken.

Zoo gaat het maar door. De hangende conflicten zijn nog niet opgelost, of nieuwe dreigen al weer.

Het Benedictus XV-Monument te Constantinopel.

De onthullingsplechtigheid.

De „Osservatore Romano" brengt een aantal bijzonderheden omtrent de plechtigheid der onthulling van het monument, dat ter eere van Paus Benedictus XV te Constantinopel werd opgericht, uit dankbaarheid voor hetgeen de Paus tijdens den wereldoorlog voor de Turken gedaan heeft.

Het monument, waarvan wij reeds vroeger een beschrijving gegeven hebben, en waarvan de kosten bijeengebracht werden door giften en bijdragen van heel de Muzelmansche wereld, draagt het volgende opschrift, dat de bedoeling van de hulde in het kort vertolkt:

Aan den grooten Opperherder
tijdens de wereldtragedie,
Benedictus XV,
den weldoener der volken,
zonder onderscheid van natie
of godsdienst,
ten teeken van dankbaarheid
het Oosten.
1914—1919.

De onthullingsplechtigheid, welke 11 December plaats had, werd door een dichte menigte bijgewoond, en door een groot aantal geestelijke en wereldlijke autoriteiten en vertegenwoordigers van verschillende Oostersche kerken en instellingen.

De Turksche kroonprins zelf was met een groot gevolg aanwezig, voorts waren er o.m. officieele vertegenwoordigers van de regeering, van den senaat, van de ministeries van oorlog en marine, van het stads- en het provincie-bestuur, de Britsche hooge commissaris de gezanten van alle landen te Constantinopel geaccrediteerd, ook de Nederlandsche, verschillende consuls, delegaties van leger en vloot, de opperrabbijn, de Armeensche en Syrische patriarchen. de Bulgaarsche en Russische metropolieten, enz.

Mgr. Dolci, de apostolische delegaat van Constantinopel, hield een rede waarin hij de historische betrekkingen naging tusschen de Pausen en Constantinopel, en herinnerde aan de groote belangstelling, die Benedictus XV steeds voor het Oosten aan den dag had gelegd. Namens den Paus nam hij met gevoelens van groote erkentelijkheid bezit van het monument.

Na de onthulling had er in de kathedraal, die feestelijk versierd was, een voordracht van kerkelijke muziek plaats die ook door den kroonprins werd bijgewoond.

"THEATER AMERICANO".

Uitvoering

te geven door de Militaire Kapel met medewerking van eenige Particulieren en de Mil. Zangvereeniging ten bate van het Muziekfonds

op Zaterdag 18 Februari 1922.

Aanvang 's avonds 8,30 uur.

1. Ouverture "WILLIAM TELL" — G. Rossini
2. Zang. Mannenkoor
3. "PURITANI" Fant. Var. voor Clarinet — L. Bassi
4. "AM MEER" Fant. Var. voor Fluit — W. Popp
5. NEUZEN SERENADE

PAUZE

6. Fantaisie sur "BOHEME" — G. Puccini
7. Zang. Mannenkoor.
8. "JE SUIS LE PETIT TAMBOUR" Fant. voor Viool — F. David
9. Voordracht "DE HEER DES HUIZES" — B. Smit
10. Slot.

De schoolkwestie in Frankrijk.

Bij de behandeling van de begrooting van onderwijs in den senaat heeft de la Marzeille betoogd, dat men de een of andere dag een groot debat zal moeten houden over het vraagstuk van het toekennen der staatsbeurzen aan de bijzonder onderwijsinrichtingen, zoowel als aan staatsinstellingen.

De rechterzijde juichte de la Marzeille zeer toe. De la Haye herinnerde eraan, dat de Israëlieten er in geslaagd waren, van de stad Parijs gedaan te krijgen, dat zij een volkomen joodsche gemeenteschool hadden met een confessioneel karakter. Die school is gesloten geworden. De la Haye, die, zooals men weet, tot de rechterzijde en tot de royalisten behoort, vroeg de heropening dier school en zeide:

„Ik vraag tegelijkertijd, dat de katholieken niet minder rechtvaardig als de joden zullen behandeld worden en dat ook zij de beschikking zullen krijgen over confessioneele gemeentescholen.

Vereeniging Huisvlijt.

Ta participa, koe un parti di ganashi ta destiná pa worde repartí den e hendenan, koe a manda cos pa hende
E interesadonan ta worde invitá pa bini promer koe 1 April *na lokaal di Huisvlijt pa ricibí loke ta toca nan.*

Curaçao, 17 Januari 1922.

Penningmeesteresse,

3—3 *H. Gorsira-de Haseth*

